Parkurbo Esperanto.

La 8-an de Junio de tiu ĉi jaro en München estis fondita nova societo, nomita Propaganda Ligo *Parkurbo Esperanto*.

Tiu ĉi mirindega Societo nun estas okupata per grandioza entrepreno: ĝi alpaŝis al konstruado de... Esperanta urbo!... Mi imagas, kian mirigitan vizaĝon faros miaj karaj legantoj, kiam ili tralegos, tiujn ĉi liniojn!... Sed mi tute ne intencas iun mirigi, kaj des malpli mi estas ema ŝerci. La afero, kiel ĉiuj grandaj aferoj, estas tute simpla: tre riĉa Münchena bankiero S-ro Schuler donis al la Propaganda Ligo pli ol unu milionon da kvadrataj metroj da tero, kiu troviĝas je 13 kilometroj de München, ĉe la bordoj de rivero Würm

Kaj jen laŭ genia plano de nia fervora samideano s-ro Leopoldo Schlaf, la Münchena Esperantistaro fondis Propagandan Ligon, kies la plej ĉefa tasko estas efektivigi la ideon de s-ro Schlaf pri la konstruado de Esperanta urbo, nomita *Parkurbo-Esperanto*.

Tiu ĉi admiranda afero ne estas ia utopio' aŭ neefektivigebla revo, sed jam la fakto, ĉar nun oni okupas sin per la necesaj antaŭaj laboroj. La konata Münchena arĥitekturisto s-ro Sievers preparis jam la detalan planon de la konstruota urbo (kies multaj kopioj estis disdonitaj al niaj samideanoj dum la Oka), kaj eĉ desegnojn de multaj komunaj konstruaĵoj, kiel ekzemple: teatro, kazino, lernejo, preĝejo, banejo k. t. p.—Por la necesaj unuaj elspezoj Propaganda Ligo havas jam kapitalon da 2.000.000 markoj. La komercan fakon de la entrepreno gvidas energia s-ro Schlaf, kaj la teĥnikan — tre sperta arĥitekturisto s-ro Sievers. En la vastega kaj bonege aranĝita oficejo de la *Parkurbo-Esperanto* (München, Pfandhausstr. 8), laboras ankoraŭ kelkaj spertaj oficistoj, inter kiuj estas tri rusoj (s-roj Ejsenberg, Pogoda kaj Gureviĉ), kiuj ricevas la salajron de s-ro Schuler.

Ĝis nun laŭ la plano estas jam preparitaj 500 lokoj por la domoj kaj, se tiu ĉi nombro estos ne sufiĉa, la entreprenantoj havas provizore ankoraŭ grandan neokupitan spacon da tero, kiu ĉiutempe povas esti aligita al la tero, prezentita sur la plano. Kvardek placoj jam estas venditaj al kelkaj diversnaciaj samideanoj Por la konstruado de kelkaj komunaj konstruaĵoj (teatro, kazino, lernejo k. t. p.) multaj privataj entreprenantoj jam proponis siajn servojn, kaj la konstruado tuj mem povas esti komencita. La konstruota urbo nomiĝas *Parkurbo* pro tio, ke laŭ la ideo de la entreprenantoj, ĉiu aparta domo estos ĉirkaŭplantita per arboj, kaj tiamaniere ĝi estos garantiita kontraŭ fajro, kaj en ĝi ĉiam estos freŝa aero kaj agrabla malvarmeto dum somero.

La Münchena Esperantistaro kunligis s-ron Schuler per la kontrakto, laŭ kiu li povas vendi placojn kaj domojn de la estonta urbo nur al esperantistoj, aŭ al tiuj familioj, en kiuj almenaŭ unu ano devas esti esperantisto, — kaj por tio la Münchenaj Esperanto-societoj estas devigataj propagandi la ideon pri la *Parkurbo* inter la esperantistaro de la tuta mondo.

Ĝis nun s-ro Schuler elspezis jam por tiu ĉi entrepreno tiel multe, ke li jam ne povas ne daŭrigi la aferon. kaj tiamaniere oni povas esti tute certa, ke post du-tri jaroj *Parkurbo-Esperanto* estos efektiviĝinta fakto, kaj ni havas plenan rajton esperi, ke tiu urbo fariĝos la centro de la tuta Esperanta movado, ĉefurbo de la Esperantujo, en kiu koncentriĝos ĉio kio ismaniere rilatas al Esperanto kaj Esperantismo.

Inter multnombraj membroj de Propaganda Ligo estas jam kelkaj eminentuloj. kiel ekzemple honoraj membroj: Reĝa kortegano Generalleŭtenanto von Belli de Pino; Reĝa Kortegano Majoro Ludwig du Jarres Freiheim von la Roche; Barono Karl von Branca; Baronino Roza von Karg-Bebenburg; Grafo Josef Pestalozza; Grafino Elsa Pestalozza; Grafo Adolf Westarp k. t. p.

Ni tre longe estis en la oficejo de la *Parkurbo-Esperanto*, kaj la administrantaro tre afable kaj volonte donis al ni diversajn detalajn klarigojn pri la entrepreno, kaj la ĉefarĥitekturisto s-ro Sievers eĉ donis al mi du ekzemplerojn de la granda plano de la estonta urbo kaj montris kelkajn detalajn desegnojn de la komunaj konstruaĵoj.

Ne diru do, karaj samideanoj, ke tiu entrepreno estas nur ia neefektivigebla revo, ia utopio! Ne kaj ne, — mil fojoj ne! Vi vidas mem, ke *la urbo estas jam konstruata* kaj post kelka tempo nia verda standardo gaje flirtos en nia propra urbo, en nia ĉefurbo de nia karega Esperantujo! Kaj nun de vi mem dependas ankoraŭ plirapidigi la aferon per viaj aliĝoj al la Propaganda Ligo.

Aliĝu do, karaj samideanoj, aliĝu kiel eble plej multnombre, — des pli, ke la aliĝo

estas tute senpaga: oni ja ne petas de vi ian materialan sed nur moralan subtenon, kiu iafoje signifas pli multe, ol mono, — kaj via devo, sankta devo, estas doni al niaj energiaj samideanoj tiun moralan subtenon.

Aliĝu do senprokraste, sendube, kaj ekvoku kune kun ni: vivu Esperanto kaj ĝiaj pacaj batalantoj!

Por necesaj pli detalaj informoj oni petas sin turni al la Propaganda Ligo „Parkurbo-Esperanto", München, Pfandhausstr. 8 München.

V. N. Devjatnin.

Parolado de Leo Belmont dum la Jubilea Festvespero.

Estimataj samideanoj kaj karaj frenezuloj!..

Frenezuloj! — kial tia ofendo?

Ĝi ne estas ofendo!

Ĝi estas karakterizo, eltirita el studado de la gazetaro.

Samideanoj! ĉu Vi ne legis milfoje en viaj landaj gazetoj, ke lingvo artefarita estas neeblaĵo — ke nia majstro trompis nin — ke en Esperanto oni ne povas senti kaj pensi — ke ni ne havas en nia lingvo sufiĉe da vortoj — ke ni ne parolas, sed verŝajne... bojas, kiel hundoj, aŭ miaŭas, kiel katoj!

„Esperanto!" — la sprituloj tutmondaj sur lito de l' morto ankoraŭ ridas, aŭdinte tiun-ĉi ridan nomon: „Esperanto!"

Mi do fine kredis al tiuj saĝuloj — al jurnalistoj, kiuj scias ĉion pri Esperanto, okupiĝinte je ĝi nur unu minuton.

Mi scias nun: lingvo arteferita estas revo nefarebla: kaj mi mem frenezulo estas, dum mi parolas esperante, ĉar neniu povas min kompreni.

Kiam iu parolas kun mi esperante, li ne parolas — ĝi estas mia orela halucino!

Ve! danĝera frenezeco bruligis mian cerbon.. mi havas halucinojn de vidado kaj de aŭdado.

La oka kongreso! ĝi estas nur mia ŝajno. Ne flirtas tute la verdaj standardoj en bela Krakovo!

Ne flirtas ĉarmaj esperantistinoj. Nia hindo estas preparita en laboratario de D-ro Bujwid. Tridek nacioj ne aplaŭdis al nia kara majstro. Ĉio estis nur ŝajno. Mi nur revas malsaĝan revon.

Kaj vi ĉiuj revas kun mi — ni ne estas tute en Oka. Ni sidas fermitaj en domo de frenezuloj. Nia malsano nomiĝas: „Lingvo Esperanto". Kaj niajn korojn mordas malbela insekto, kiu nomiĝas: „frateco de popoloj!"

Nu!.. je Dio! estu do tiel!

Mi estas feliĉa, ke mi freneziĝis... kaj feliĉa mi estas, ke mi havas tiom da noblaj kamaradoj en mia frenezeco.

Ni estas frenezaj kaj ni havas rajton ridi... je niaj saĝaj kuracistoj anti-esperantaj.

* * *

Ne!.. ĝi ne estas vero...

Nia ŝajna frenezeco estas noblega malsano de ĉiuj idealistoj, kiuj kreas novan Vivon por la mondo kaj devas esti antaŭe krucigitaj sur kruco de mokado — por ke la mondo praktika havu poste el nia oferita sango fortikantan vinon kaj el nia entuziasma cerbo ĉiutagan panon...

Kaj nia majstro — sola homo en mondo, kiu hodiaŭ havas varmege amantojn inter ĉiuj popoloj de tero — estas homo verege genia!

Napoleon' ja diris:

„Genio estas nur la scipovo fari diferencon inter ebla kaj neebla".

Kaj nia majstro tion ĉi sciis bone.

Antaŭ multaj jaroj, kiam li, ankoraŭ juna studento, revis pri la lingvo tutmonda — venadis spiritoj de jarcentoj kaj diradis al li:

„Ĉesu! La enigmo estas nesolvebla!"

Sed li ne kredis al ili.

Kaj venadis al li veraj frenezuloj, parolante:

„Ne turmentu vin por solvi enigmon nesolveblan. Rigardu nin, kiuj provis samon kaj mortis en malsanulejoj de frenezaj. Ĉesu. Via vojo estas vojo de malespero!"

Sed li respondis:

— Mi tamen estas Esperanto!

Kaj multfoje post tagoj oferaj kaj laboraj, en noktoj ŝajnis al li, ke ŝtonoj de neniam finita turo Babelo kolere volas fali sur lian kapon kaj troti lin, Kuraĝulon kontraŭdian.

Sed li ne timis!

Kaj faris — sian verkon!

* * *

Mokemuloj diras: